

Hugleiðingar yvir ein pallborðsfund

Á fundinum, sum hildin varð í Norðurlandahúsinum mikukvöldið tann 29. november, har rættiliga fitt av fólki var saman-komið, komu, sum vera man, fleiri ymisk hugskot og sjónarmið fram. Vit hoyrdu tey klassisku um, at ungdomstrupulleikarnir komu av rúðrekkekalagini, halgdagslógini, vana-ligum dansiholum og manglandi ungdomshúsi. Eisini varð fært fram, at tað kanska vóru foreldrini at ungfolkunum, sum høvdu skyldina.

Nú er tað, tverri vil eg siga, soleiðis, at tá tosað verður um ungdom, so sær út til, at tað skal tengjast saman við trupulleikum. Tað er sum um at alt, ið hevur við ungdom at gera, er trupult. Hevði ikki verið betur at sagt ungdomsmál. Ella hvussu.

Tá sagt verður, at ungdomurin manglar eitt stað at fara til í síni frítíð, er hetta bæði rætt og ikki. Tað kann ikki komast uttan um, at tað er ein ergynna av tilboðum, bæði til ung og tilkomini. Men tað er eisini ein veruleiki, at ikki øll hava somu áhugamál, og summi als ikki tey, sum nú einafør eru at uppnáa. Aftur summi tykjast hava tað so, at tað skal bara altíð vera okkurt annað, enn just tað, sum tilkomiligt er, sum er tað alt sálgerandi. Tað vil so vera, og er vist ikki til at sleppa av við.

Tað koma sum sagt fleiri hugskot fram á einum slíkum fundi, hóast summi eru gomul og tugd. Hinvegin er greitt, at onkur, sum kanska kundi hugsað sær at fært eitt-hvørt fram, lættliga brennur inni við tí, eisini hóast hann fær orðið á fundinum. Tað er jú ikki bara sum at siga tað, at loysa eitt slíkt mál í eini handavending á einum almennum fundi. Men høvdu vit kunna fingið í lag eitt breitt orðaskifti um málið, kundi kanska hent, at eitthvørt spurdist, sum arbeitt kundi verið viðari við. Tað verið seg av politikarum, ungfolkinum sjálvum ella barna-itróttar- og frítíðarleiðarum. Løntum sum ólontum.

Í ungdomsarbeiði hevur tað altíð verið so, og kemur væl eisini at verða, at

upp- og niðurgangstiðir hava gjørt seg galdandi.

Tað tykist, sum vit nú eru í einum aldudali, tá hugsað verður um ungdomsmál. Her verður sjálvandi sipað til, at tað ungdomurin sigur, at einki er at gera hjá teimum, so man nakað vera um tað. Og so er spurn-ingurin sjálvandi, hvussu vit so skulu floyta okkum upp aftur á aldukambin. Uppskotini eru nógv, men hugast má, at vit eisiniugu finna einahvørja or-søk til, at vit eru komin

ganga og biða heima. Eru komin tíðliga úr skulanum, hava kanska longu gjørt sitt heimaarbeiði og tikið hond í eitthvørt smátt heima, og vænta so at fáa eina litla viður-kenning frá foreldrunum. Men tað hava hesi ikki orku til. Tey eru móð, vilja hava okkurt at eta, og helst børnini í song sum skjótast. Eitt kantut dómi kanst tú siga, men kanska ikki heilt okent. Hvar er so hjá barnunum at gera? Jú, tey halda seg burtur. Og so koyrir karusellin

sjónarmið

niður í dalin. Onkur vil geva teimum ráðandi alla skyldina. Onkur foreldrunum, og onkur ungdoms-mum sjálvum. Eg eri sann-førdur um, at tað er vist ikki so einfalt, at nakar av hesum møguleikum einsa-mallur hevur alla skyldina.

Taka vit foreldrini fyrst, so verður fært fram, at børnini koma skeivt fyrri á heilt ungum árum, tí eingin er at taka sær av teimum í teirra frítíð. Har kunnu vera so ymiskar or-søkir til tað. Lat okkum taka eina. Folk hava sett búgv. Hava bygt sær hús, sum skulu gjaldast aftur. Til tað krevst, tað er eingin ivi um tað, at bæði ar-beiða. Fulla tíð. Tey koma heim um kvöldið, kanska móð og illa fyrri. Børnini

longu. Hver hevur skyldina? Foreldrini? Børnini? Samfelagið? Ja, tað er ikki so lætt bara at svara. Har eru ómetaliga nógv viður-skifti, sum samvirka til at skapa eitt vandamál.

Taka vit so myndina við foreldrum og børnum og flyta hana yvir á tað, vit nevna ungdoms- og frítíðararbeiði, so er okkurt at siggja aftur. Nevniliga, at tá hesi fólkini eru komin í ein aldur, har tey ikki halda seg hoyra til ungdomin meira, er ofta einki at fara til sum framhald av tí, tey hava tikið við fyrr. Her verður hugsað um tey, sum bert hava havt ungdomshúsið at fara í. Hinvegin eru fe-lagsskapir, sum eru so skipaðir, at teir í ung-domsrørslunum líkasum

hava fyrireiðka sínar limir til at fara viðari í vaksna-mannafelagsskapirnar. Tey hava so at siga hildið sambandið millum børn og foreldur við líka, fyrri at nýta ta myndina. Vit kunnu nevna sum dómi politiskar felagsskapir, har limirnir úr ungman-na-felagunum verða slúsaðir yvir í flokkarnar fyrri síðan at taka yvir har.

Men hetta krevur ein væl skipaðan felagsskap. Her er ikki nokk við, at onkur hugagóður til-víldarligur personur tekur á seg at halda eitt felag gangandi. Har er vandin alt ov stórur fyrri, at alt stendur og fellur við per-sónum. Og tað tykist, sum just tað er hent í so mongum føri innanfø-oyst felagsliv. Tað verið seg bæði verðsligt og andaligt. Eitt rættiliga gott dómi um tað øvugta finna vit just innan anda-ligt virksemt. Tað er kirkj-an. Fólkakirkjan hevur mangan staðið fyrri skot-um, tí hon er konservativ, og óarbeiðslig. Men hon hevur so yvirlevað, ikki altíð í goðum tíðum, í tvey tusund ár. Og kanska er just tað, at hon hevur hild- ið fast um sínar føstu sið-ir, ritatal og sakrament, ein orsök til, at hon ikki er farin »nedenom og hjem«.

Ein hevur altíð vítað, at nú fór tað og tað at verða gjørt, og so kundi onkun-tíð eitthvørt annað og kanska spennandi koma afturat. Er hetta eitt, sum ungdomurin saknar? Hetta, at onkur hevur nakað fast at bjóða teim-um, hvørja ferð tey mót-ast í ungdomshúsunum? Ein kundi fáa varhugan av at lýst varð eftir onk-urum slíkum í Norð-landahúsinum. Tí tað vóru fleiri, sum høvdu á máli, at tey vildu fegin, men tað hekk líkasum í luftini, at onkur autori-tetur skuldi til, fyrri at stýra tí heila. Um hetta so skal vera ein løntur peda-gogur ella onkur annar, er ein onnur sök, sum ikki

verður viðgjørd her.

Hinvegin varð eisini fært fram, at tað ikki skuldi vera so, at ungdom-urin kom at kenna seg bundnan av t.d. føstum møtitiðum, sum kundu koma at minna ov nógv um skulan, har tey annars vóru um dagin. Og rætt er tað, men kortini er uttan iva møguligt at skipa so fyrri, at fastir formar eru at halda seg innanfyri, og tó kunna føla seg frian. Sum við øllum øðrum, er ikki møguligt soleiðis um-gangandi at koma við nak-rari patentloysn her.

Dansurin er eitt, sum altíð kemur upp, tá tosað verður um ungdomsmál. Og kann nakrastaðni vera talan um leysar formar, so er tað í dansi. Alt gott um dans at siga. Mær hevur altíð dánt heilt væl at dansa, og siggi eg hann als ikki sum nakran synd-ugan veg móti undir-gangi. Men, tað kann eingin ivi vera um, at er talan um at verða undir-hildin, so er tað í dansi. Har hevur tú yvirhøvur onga sum helst ábyrgd av, um hetta nú kann halda fram ella ikki. Tú fylgir við og gert fullkomuliga, sum hátalarin sigur. Hø-ani er ikki langt til líka-sæluna, og so er glíð kom-ið á.

Eg skal sum sagt ikki gera nakra roynd at loysa hetta stóra mál soleiðis í eini handavending. Tað ber ikki til. Men eingin ivi kann vera um, at vit eiga at taka málið til álvars-liga viðgerð. Og politikararnir eiga at sleppa at vera við, men ikki treytaleyst at ráða. Eg má siga sum er, at teir, vit hoyrdu í Norðurlandahúsinum hetta kvöldið, tyktust mest vera komnir av »plikt« ella partvis fyrri at verða sæddir. Tað hoyrdist jú eisini, at teir vóru bódnir við.

Í hesum tíðum, tá einki mark tykist vera fyrri, hvat teknikkurin kann, tað verið seg við tunnum og brum, hevði verið gott,

um vit kundu fingið eina brúgv um ta so nógv um-røddu ættarlíðsgjönnu. Í Jeriku siga arabarnir, at har nógvir stórk eru, er tað eitt tekin um, at tey ungu hava virðing fyrri teimum eldru. Í Føroyum eru ongir stórk. Men hvussu er við virðingini. Tað kann ikki beinleiðis sigast, at tað verður gjørt so ógíliga nógv, hóast nakað, fyrri at skapa virð-ing báðar vegir.

Taka vit tættin upp og byrja at tosa saman, kann henda, at eitthvørt frukar-gott samstarv kann føra til, at ungdomsmálini ikki verða til ungdomstrupul-leikar. Men tá mugu vit lata vera við bert at seta krav hvør til annan. Tí trýst elvir móttýst.

Og tað kann so ongantíð vera rætt, at annar partur-in bert skal krevja, og hin geva.

Edvard í Skorðini Joensen

**HITI - VATN
SANITET**

Ring **176 93**
ella **876 93**

Ragnar Jacobsen
Telefon 176 93
Fartelefon 876 93
Dj. í Geilsgøtu 31
Tórshavn